

פרשת
כי תצא

גליון מס' 34

גברי תורת משה

שיחות ודרשות של זקנינו

מורינו הגה"צ

רבי משה הלוי טורק זצוק"ל

שנמסרו לתלמידי תשב"ר

על פרשת השבוע

יו"ל לאור בקשתו הרבה של מו"ז זצוק"ל הכ"מ
אשר ביקש ואף כתב זאת בצוואתו הק'
וז"ל "ורק בעיקר לחזק בעניני חינוך"

ניתן להשיג את העלון מידי שבוע מיום ה' בערב
בבית משפחת בלוי רחוב ברטנורא 9 ב"ב

שכתוב: הב' מ. בלוי ני"ו
הקלדה: הר' י. בלוי שליט"א
הגהה ועריכה: הרה"ג ר' ש. א. בלוי שליט"א
עימוד וגרפיקה: הר' ד. בלוי שליט"א

לתרומות והנצחות חייגו 03-6186876

© כל הזכויות שמורות

לקבלת העלון מידי שבוע במייל וכן להארות והערות
יש לשלוח מייל 6186876@gmail.com

פר' כי תצא תשס"א

המשמעות של כיתה ו'

ברצוני לפתוח את השיחה הראשונה בכיתה ו' בהקדמה קצרה כתוב בשולחן ערוך סימן א' סעיף א' אין ישיבת האדם ותנועותיו ועסקיו והוא לבדו בביתו, כשיבתו ותנועותיו ועסקיו והוא לפני מלך גדול, ולא דיבורו והרחבת פיו כרצונו, והוא עם אנשי ביתו וקרוביו, כדיבורו במושב המלך, רואים מהשולחן ערוך שילד צריך לדעת באיזה מקום הוא נמצא ואיך הוא צריך להתנהג ומה התפקיד שלו, וכמו שאתם מבינים שיש הבדל בין ילד קטן שנכנס לחיידר ולא יודע לקרוא את האותיות א-ב ובין ילד שהוא כבר רכש את ה א-ב והניקוד והוא כבר מתפלל מתוך סידור, כך חשוב לדעת תלמידים שעד עכשיו למדו בכיתה ה' ועכשיו עלו לכיתה ו' הם תלמידים אחרים, הם תלמידים חדשים, גיל חדש, המצטרפים לקבוצות

הגדולות של החיידר, זה כבר ילדים אחרים לגמרי, הקבוצה העליונה של החיידר ויש להם תפקידים אחרים לגמרי הם כבר ילדים נבונים שכבר יכולים לדבר אליהם דברים קצת גבוהים ולכן אני אומר שזה הפעם הראשונה שאני מדבר אליכם, זה כבר שיחה אחרת מהשיחות שדיברתי אתכם כשהייתם בכיתה ה', זה כבר שיחה לילדים המתחילים להיות תלמידים מבוגרים.

מלחמת היצר

בפרשה שלנו התורה הק' אומרת לנו "כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלוקיך בידך ושבת שביו" בספרי מוסר מפרשים פסוק זה בדרך רמז על מלחמת היצר, כמו שפירש רש"י כאן "לא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע" כי תצא למלחמה על אויבך זה היצר הרע, כמובא בגמרא שבע שמות יש לו ליצר הרע ואחד מהם "שונא" ומפרש

כאן האור החיים הק' על פי הפסוק בתהילים "הלוא משנאיך ה' אשנא וגו' לאויבים היו לי" והתורה אומרת לנו שאם תהיה יציאתך למלחמה על היצר הרע עם כוונה להכניע את השונא שלך שלא יחטיא אותך מבטיח הקב"ה ונתנו ה' אלוקיך בידך ושבת שביו, וכמו שאמרו חז"ל אלמלא הקב"ה עוזרו לא יכול לו, כאן יש הבטחה מהקב"ה שינצח את היצר הרע אם הוא יצא למלחמה כנגדו,

מובא בספר אלשיך הק' בשם בעל חובת הלבבות, מעשה היה באיש אחד פרוש וחסיד ששמע שהמלך אלכסנדר מוקדן יכנס לעיר יחד עם חילו לאחר שחזר ממלחמה גדולה וקשה שבה נחל ניצחון על אויביו וכבשם, ויהי בבואם העיירה והנה נכנסו בקול שאון ועליז שמחים וצוהלים אמר החסיד איני מבין שמחה זו מה עושה? אומנם חזרתם ממלחמה קטנה אבל עדיין

עומדת לפניכם המלחמה הגדולה, וכל האנשים בשומעם זאת מלאו פיהם שחוק ואמרו ראית מימך מלחמה גדולה מזו שלחמו, אמר להם החסיד המלחמה הגדולה היא לנצח את האויב הגדול שאיתו אתם חיים מהיום הראשון שנולדתם ועד ליום האחרון.

מה היא העצה שילד יוכל בילדותו לעלות ולעלות בתורה ויראת שמים, הרי סוף כל סוף כולנו יודעים שגם החפץ חיים היה בגיל שלכם, וגם ר' חיים עוזר היה בגיל שלכם, וגם החזו"א היה בגיל שלכם, וגם הסטייפלער היה בגיל שלכם, כל הצדיקים שלנו היו ילדים בגיל שלכם, נו, אז איך הם הצליחו? מה הם עשו? איך הם גדלו והרבה חברים שלהם נשארו מה שהם? אחד ידע ללמוד יותר ואחד ידע ללמוד פחות אבל להיות בקי בכל התורה כולה למה דווקא הם זכו? הרב דסלר זצ"ל כשדיבר לפני תלמידים צעירים

הוא אמר אני פוחד לדבר לפני צעירים כי אני לא יודע אולי יושב פה החפץ חיים של הדור הבא, כי הרי החפץ חיים גם היה ילד ולבסוף יצא ממנו חפץ חיים, ראיתי פעם תמונה של ישיבת תפארת ציון וראיתי שמה את כל הגדולים של היום, את זה ואת זה, הגאון הגדול רבי חיים קנייבסקי שליט"א שהיה בגיל שלכם ואפילו יותר צעיר ממכם,

הדבקות בצדיקים

איך מצליחים, מה הוא סוד ההצלחה? כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלוקיך בידך ושבת שביו זה דביקות לצדיקים אם בן אדם יודע שאני לא יודע כלום, היום כל ילד פיקח הוא מוכן להגיד דעות בבית לאמא הוא חושב שהוא פיקח והוא כבר יכול להגיד דעות, אם אדם יודע שאני לא הולך מימין לשמאל אני לא עושה פסיעה בלי לשמוע דעת צדיקים אז ונתנו ה' אלוקיך בידך

ושבת שביו, אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן, אם יש כל מיני דברים חדשים עם כל מיני פיתויים הדרך הנהו רק לשמוע לצדיקים, ואז אנחנו בטוחים ונתנו ה' אלוקיך בידך זוהי הדרך בזמנים שאין נבואה, ורק לצדיקים שקיבלנו אותם, גדולי תורה מדורי דורות, כמו שאנחנו שמענו מהחזו"א כך כל חוג צריך לשמוע לצדיקים משלו, החפץ חיים לקח הסכמה על הספר חפץ חיים מפני שבזמן החפץ חיים אם אדם הכי גדול עם החידושים הכי גדולים לא היה לו הסכמה מהצדיקים לא פתחו את הספר שלו, איי זה כולו תורה כולו חידוש כולו חכמה? אבל אני לא יכול לפתוח את הספר הזה וללמוד בו כי אני אדם קטן ואני לא יודע אם הספר ראוי או לא אם יש שם הסכמה של צדיקי הדור אז הספר הזה ראוי ללמידה אבל אם אין שמה הסכמה אז אני לא לומד

בספר כזה, אם יש איזה שאלה צריך ללכת לשאול את הצדיקים ואז ונתנו ה' אלוקיך בדיך ושבת שביו,

אספר לכם ילדים, בישיבות של ליטא הייתה ישיבה אחת שהקב"ה זיכה אותנו שהיא ניצלה מהשואה האיומה והיא ישיבת מיר, ובראשה המשגיח ר' חצק'ל לוינשטיין זצ"ל הראש ישיבה היה הצדיק ר' חיים שמואלביץ זצ"ל, יום אחד אמר המשגיח ר' חצק'ל זצ"ל שצריך להעביר את הישיבה מליטא שברוסיה ליפן, מיד החלו כל בני הישיבה לארגן את כל החפצים שלהם ויצאו לדרך בצורה נפלאה ובס"ד הם הצליחו לעבור עוד לפני שפרצה המלחמה הגדולה בין רוסיה לגרמניה ואמריקה, ברוסיה הייתה רכבת שעוברת וחוצה את כל רוסיה עד יפן זה דרך ארוכה מאד, רוסיה זה ארץ גדולה מקוללת, אנחנו לא יודעים איך זה קרה זה בוודאי מן

השמים וקרה שמה כמה דברים עם הצדיק ר' חצק'ל לוינשטיין זצ"ל פעם אחת קרה שבאמצע הדרך הייתה תחנה ופתאום ר' חצק'ל אמר לכל הנוסעים לרדת מיד, לא רק הישיבה היו שמה היו שמה עוד כאלפיים פליטים רובם יראים וכולם אמרו מדוע צריכים לרדת הרי ברוסיה לבד לא ניתן לשמור את התורה ומי שלימד או למד תורה שם לקחו אותו לסיביר, אבל ר' חצק'ל אמר באמצע רוסיה לרדת, היו ויכוחים, בני הישיבה אמרו אם ר' חצק'ל אומר שצריכים לרדת יורדים, ואח"כ כל אלו שירדו עלו על רכבת אחרת, אחרי שעתיים נודע שנפלה פצצה על הרכבת הראשונה שנסעו ורח"ל קרה מה שקרה, והרכבת השנייה הגיעו ליפן שלש מאות בחורים, מאיפה יהיה להם מקום לימוד? מאיפה יהיה להם מקום ללינה? כסף כמעט לא היה להם, ואז ראו סייעתא דשמיא, היפנים

נתנו להם בנין ענק וגבוה ושמה הם
 למדו תקופה מסוימת,
 מעשה שני היה, אחרי תקופה
 ארוכה שהם היו בבנין
 הגדול שקיבלו מהיפנים, אמר ר'
 חצק'ל לבני הישיבה עלינו לצאת
 מהבנין הזה, אז ר' חיים
 שמואלביץ שאל הרי אין לנו כסף
 לבנין אחר, אבל הבחורים היו
 מאד נאמנים לר' חצק'ל ואספו
 כסף ומצאו כמה בתים קטנים
 והתפזרו והתחילו להוציא את
 הריהוט מהבנין הגדול לבתים
 הקטנים אמר ר' חצק'ל את
 הריהוט שלי של החדר שלי
 תוציאו אחרון, וכך עשו כל
 הבחורים עזרו בהעברה ור' חצק'ל
 יצא האחרון עם הדברים שלו
 וכמה דקות אחרי שר' חצק'ל יצא
 נפל הבנין ממש לרסיסים, כמו
 שאתם זוכרים מה שהיה (לפני
 חצי שנה בירושלים באולם
 וורסאי), כנראה שר' חצק'ל ראה
 שהבנין רעוע וזה סכנת נפשות,

סיפור שלישי אספר לכם,
 הגרמנים באו בקשר עם
 היפנים והם ידעו ששמה ישנם
 כמה אלפים פליטים יהודים
 ופתאום הכריזו בעתון שאונייה
 יפה גדולה שמכילה מקום בשביל
 למעלה מאלפיים איש מוכנה
 להעביר את היהודים למקום
 בטוח מפני שכבר היה פחד
 שהיפנים גם כן יכנסו למלחמה נגד
 הרוסים וכל מי שיבוא להירשם
 שמה ירשמו אותו המקום מוגבל
 כל הקודם זוכה, כמובן ששאלו
 את ר' חצק'ל האם להירשם, אמר
 ר' חצק'ל אף אחד שלא ילך
 להירשם, מאחר שהבחורים לא
 נרשמו אחרים ג"כ לא נרשמו
 והתוכנית התבטלה, בגמר
 המלחמה מצאו מכתב במשרד
 של הנאצים ימשי"ו את התכנית
 איך שרצו להרוג רח"ל את כל
 יהודי יפן לקחת אונייה גדולה,
 הגרמנים ישלמו את הכסף עבור
 ההפלגה הזאת והתכנית הייתה

שבאמצע הים ישלחו איזה טורפדו (טורפדו הוא מערכת נשק תת-ימית, בעלת ראש נפץ ויכולת הנעה עצמית, הטורפדו משוגר מצוללות, ספינות, מטוסים ומסוקים, ונועד בדרך כלל להטביע כלי שיט בהדף הפיצוץ התת-מימי), ויפוצצו את האונייה יחד עם כל היהודים שנמצאים בפנים חלילה וב"ה הקב"ה שמרם והצילם,

בן סורר ומורה

נקודה נוספת ילדים יש לנו היום בפרשה שלנו, פרשה נוראה, "כי יהיה לאיש בן סורר ומורה איננו שומע בקול אביו וקול אמו" תופסים אותו אביו ואמו ולוקחים אותו לבית דין ובית דין נותנים לו מלקות "ויסרו אותו" בפעם הראשונה מדובר על ילד בן שלש עשרה שכבר חייב במצוות ונותנים לו מלקות, מה הוא חטא מה החטא של הילד הזה הוא אוהב בשר, נו, אמא לא נותנת

מספיק בשר כפי שהוא רוצה, אמא נותנת לו רק שניצל אחד והוא רוצה לפחות שלש שניצלים הרי יש עוד ילדים למה אתה צריך שלש עונה הילד בגלל שאני רוצה אני לא שבע, אני צריך שלש, הילד רוצה לשתות קצת יין עם הבשר אומרים לו יין שותים רק בשבת בקידוש ולא סתם ביום חול אבל הוא אומר לא אני לא יכול לאכול את הבשר ככה לבד בלי יין אני רוצה עכשיו יין, אבל האמא לא נותנת לו אז מה הוא עושה אותו הילד הוא הולך לחנות וגונב שמה שמונה שניצלים חצי תרטימר בשר ובקבוק יין, ועכשיו הוא אומר לעצמו נו מצוין עכשיו קיבלתי מה שרציתי, אז תופסים אותו אביו ואמו ולוקחים אותו לבי"ד ובי"ד מלקים אותו, ויסרו אותו ואם זה עדיין לא עזר המלקות והוא ממשיך ללכת לחנות והוא גונב שם עוד בשר ויין, ותפשו בו אביו ואמו והביאו אותו לבי"ד ובי"ד

דבר, מצחיק מאד לאשה יש קול של אשה ולגבר יש קול של גבר, כל מיני תנאים כאלו שלכאורה בכלל לא יכול להיות מציאותי, ולכן יש דעה בגמרא שמעולם לא היה ולא יהיה בן סורר ומורה, ותנא שני סובר שכן היה בן סורר ומורה כמובא בגמרא בסנהדרין "אמר ר' יונתן אני ראיתיו וישבתי על קברו" התנאים היו מלאכים, התנאים יכלו להחיות מתים, מה סובר התנא הזה אם לא היה אף פעם בן סורר ומורה אז בשביל מה זה כתוב בתורה? מה כתוב פה מה קורה פה? אתם שומעים בשביל מה זה כתוב בתורה? התשובה היא כמו שכתוב בגמרא "למה נכתב דרוש וקבל שכר" מה ההסבר? שפה כתובים דברים נוראים, למה הוא ימות, בגלל גניבה של בשר ויין חייב מיתה? זה לאו גניבת בן אדם ויתעמר בו שמשתמשים בו כעבד ואח"כ מוכרים אותו לעבד על זה יש עונש

פוסקים עליו עונש סקילה ורגמוהו באבנים ומת ובערת הרע מקרבך, אני לא מבין! ילד שהוא גונב באמת זה לא טוב צריכים לקחת לו מורה פרטי, והאבא נותן לו כמה סטירות, מדבר איתו ולומד איתו מוסר, אבל מדוע האבא והאמא יביאו אותו לבי"ד והבי"ד יסקלו אותו, בשביל מה?! וחוזן מזה מתי יכול להיות בן סורר ומורה זה רק מגיל שלש עשרה עד שלוש עשרה וחצי אבל זה עוד לא מספיק צריך להיות שהאבא והאמא יהיו באותו גובה, המציאות הוא שלפעמים האבא יותר גבוה מהאמא ולפעמים האמא יותר גבוהה מהאבא, ואיך יכול להיות מציאות שהם שההורים יהיו בדיוק באותו גובה גם בעקבים שבנעליים שיהיו באותו גובה, מה קורה פה למה הוא צריך להיות אותו גובה, ועוד דבר צריך להיות שהקול של האבא והקול של האמא יהיה אותו

כך היא דרכה של תורה

כאשר היינו ילדים קטנים בגיל שש, שבע, אמר לנו הרבה ילדים אתם אוהבים גלידה? טוב מאד, אבל אם נותנים לכם גלידה אל תלקקו את הצלחת עד שהאמא לא תהיה צריכה לנקות את זה כי זה יהיה כ"כ נקי, רק תשאירו טיפה, אתם אוהבים בשר? אתם אוהבים מאכל מסוים? טיפה אחת תשאירו, לא הבנו את זה, ושמענו לרבה, אבל מה הסוד? מה העבירה אם נעשה ככה? אלא תרגיל את עצמך שיהיה לך מספיק מה שנתנו לך, אם לא תחנך את עצמך אתה תהיה בן שלש עשרה ויזמינו אותך לבר מצוה שמה אתה תראה את זה ואת זה, אתה לא תאכל אחד אתה תאכל שנים, כאילו אדם שר"ל לא ראה אוכל מימיו, חושבים לפעמים על ילד שהוא מסכן שאין להם בבית אוכל לאכול משבת לשבת, בושה איך

מיתה, אבל על גניבה של בשר ויין יש עונש סקילה? אומרים חז"ל ירדה תורה לסוף דעתו, הילד הזה יכלה את כל הכסף של אביו ואמו, שהוא רוצה כל שנה שלש חליפות וכו' וכו' הוא יבזז את הכסף של האבא ואמא שלו ואם הוא לא יקבל את כל מה שהוא רוצה הוא ילך לגנוב, ואם זה לא ילך לו הוא יהרוג שמה איזה מליונר בסוף ויהיה רוצח ויהרגו אותו בגלל שרצח, ירדה התורה לסוף דעתו שהבן סורר ומורה שרוצה לא חתיכת בשר אחת אלא הרבה, וזה כבר בגיל שלש עשרה אבל אם זה ימשיך זה ילך הלאה, התורה באה ללמד את ההורים שצריך לחפש עצות איך לא להגיע למצב כזה חלילה, ולכן התנא הזה לומד שלא היה ולא יהיה אבל התורה מספרת לנו את האסון אם בן אדם לא מרגיל את עצמו להתאפק,

שהוא אוכל שמה, הוא מעולם לא אכל דברים טעימים, הוא הולך הביתה הוא לא יכול לזוז יש פחד שהוא יקיא את הכל נורא ואיום, אוי, אם נותנים גלידה והגלידה עם שוקולדה תאכל מנה אחת, למה לאכול ארבע כאלה? אתה לא מתבייש? מה קורה איתך? הרי החברים שלך יחשבו שאבא ואמא שלך לא נותנים לך לאכול שום ממתקים, אם תלך שמה לבית של הילד הזה ותראה מה שהאבא ואמא מכינים שמה לשבת יש לו מכל טוב, הוא רואה איזה שעון אצל חבר הוא אומר אבא אני רוצה שעון כזה כמו שראיתי אצל חבר שלי, מה זאת אומרת יש שמה לשכנים מצלמה אני גם חייב שיהיה לי כזה מצלמה, נורא ואיום, זה מה שכתוב פה אם ילד אינו מרגיל את עצמו התורה הק' אומרת דע לך אם לא תחנך את עצמך ביום שבת כשיש את כל המטעמים על השולחן אל תגיד

אמא עכשיו אני רוצה דג ואח"כ אני רוצה קצת ארבעס וגם את מהסלט הזה ואח"כ גם מהסלט הזה ואפילו הוא לא יודע להגיד בבקשה, רבותיי מה קורה פה! הרי זה בשביל כל הילדים תחכה עד שהאמא תחלק לכולם היא בישלה את זה כל הלילה בשביל עצמה? אלא היא בישלה את זה בשביל לחלק אז תחכה עד שתקבל את המנה שלך, מה קורה פה? זה מה שכתוב פה בתורה, זה מעשה יצר, זה לא מתחיל עם גלידה, רק ההתחלה היא בבר מצוה, הוא צריך את האולם הכי מפואר, את הבגדים הכי יפים, את ההזמנה הכי יקרה וככה זה הולך הלאה, נורא ואיום, וזה מה שכתוב פה בתורה כי תצא למלחמה על אויבך אם בן אדם יוצא למלחמה הוא רואה בגיל צעיר שהיצר רוצה להרוג אותו, ונתנו ה' אלוקיך בידך, אם ילד יעצור את עצמו בגיל צעיר

אז מובטח לו שהוא יצליח לנצח
את היצר הרע,

סיפרו על הגאון הצדיק ר' שלמה
זלמן אוירבך זצ"ל שהיה
ילד בן למשפחה גדולה בלע"ה,
והיה להם בבית אוכל בצמצום
גדול ור' שלמה זלמן שהיה בכור
נשאר הרבה פעמים בישיבה
ושתה מים ולא חזר הביתה לאכול
בכדי שרצה שאת החלק שלו יתנו
לילדים היותר חלשים היותר
קטנים ממנו, כך גדלו צדיקים, ב"ה
אנחנו לא במצב שאין אוכל בבית,

הגאון ר' יוסף חיים זוננפלד זצ"ל
כאשר הוא למד בפרשבורג
לא היה לו כסף לשכור מיטה
בדירה, וזה היה בימים חורפיים
קרים מאד, אז הוא ביקש
מהעובדת של המטבח של
הישיבה רשות לישון במטבח
ששם היה חם מהבישולים
שבישלו שם, אמרה לו האשה מה
בחינם אני אתן לך? בזמנים הללו
לפני מאה שנה לא היו ברזים

בבתים רק היו צריכים להביא מים
מהבאר עם דליים, אז אמרה לו
העובדת אם אתה תקום כל יום
בשעה חמש ותלך להביא כך וכך
דליי מים אני אתן לך לישון
במטבח, אתם שומעים ילדים! לא
היה לו איפה לישון בישיבה רק
תמורת הבאת מים מהבאר כל יום
הוא קם לפנות בוקר בשעה חמש
העיקר שיהיה לו איפה לישון כך
גדלו צדיקים, ב"ה אנחנו לא במצב
כזה, אבל בצורה כזאת בנו
הצדיקים את עצמם,

כאשר באו הרבה פליטים מליטא
לפונוביז' ישנו הפליטים
בביהכ"נ, שמעתי במו אוזני את
הסיפור הזה מהרב מפונוביז'
בעצמו, שהוא נתן דרשה לבעלי
בתים והוא ביקש בדרשה שהם
יביאו כריות וישימו לפליטים
לישון עם כריות מתחת לראש,
והם הביאו, אח"כ התברר לרב
מפונוביז' שאת הכריות שהבעלי
בתים הביאו זה היו הכריות שהם

ישנו בהם, לא היה להם כריות מיותרות מלבד אלו, הכריז הרב מפונוביז' לבני הישיבה להחזיר את הכריות לבעלי בתים, ואמר בני הישיבה לא צריכים לתת להם כריות הם ישנו גם בלי כרית, אבל הבעלי בתים שאין להם כריות מיותרות הם ישנו עם הכריות, אתם שומעים, ילד צריך להרגיל את עצמו להסתפקות, לא לאכול עם העיניים, לא כל דבר שאתה רואה אתה צריך גם, זה הורס את הלימוד, זה הורס את החשקות בתורה, זה משכיח את העיקר, ולכן התורה כותבת את הפרשה של בן סורר ומורה.

מגיליונותיו שכתב על החומש
לפי מה שאמרנו בגנות של בן סורר, אפשר להבין עוד פסוק מהפרשה, "לא תביא אתנן זונה ומחיר כלב בית ה' אלוקיך וגו' כי תועבת ה' אלוקיך גם שניהם" יש לעיין מדוע מחיר כלב (פירושו שהחליף טלה בכלב) כ"כ מתועב

לפני הקב"ה, אולי אפשר לומר ע"פ המדרש בפר' כי תשא שלשה חצופים הם, והחצוף שבחיות הוא הכלב, שמעתי שהכלב אף פעם לא מרוצה ממה שנותנים לו, וזו מידה רעה ביותר, ויש ראייה לזה ממה שכתוב בתנא דבי אליהו "רבי ישעיה תלמידו של ר' חנינא בן דוסא התענה שמונים וחמש תעניות לדעת מדוע ניתן לכלבים רשות לומר שירה, כלבים שנאמר בהם והכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה יזכו לומר שירה, ענה לו מלאך מן השמיים ואמר לו ישעיה' עד מתי אתה מתענה על הדבר הזה, וגילה לו בשכר "ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשונו" ע"כ זכו לומר שירה, רואים שיש לו את המידה הרעה הזאת שלא יודע להיות שבע, כמה שתתן לו הוא לא מרוצה למה לא נתת לו עוד, וגם שאמרו חז"ל שלשה חטאו בתיבה ואחד מהם כלב וזה גם ממידת האכזריות כאשר כל

העולם בצער הוא חושב רק על עצמו,

אשריכם שאתם לא מאלו שמתחילים ללמוד כמו הבתי ספר שמתחילים ללמוד לפי החודש הלוועזי, רק אתם התחלתם ללמוד כבר מר"ח אלול וזכיתם שהורייכם שלחו אתכם לחיידר שיודע להאריך את קדושת חודש אלול, זכורני בהיותי בחור למדתי כאן בארץ ישראל בישיבת היל התלמוד בתל אביב, ושם למד איתי חבר ר' אליקים שלזינגר (היום הוא גיסי וראש ישיבת הרמה בלונדון הגה"צ ר' אליקים שלזינגר שליט"א) והוא לקח אותי לבית הוריו וראיתי שהבית הזה הוא בית צדיקים ההשקפה הנכונה והיראת שמים ודקדוק המצוות מאד מצא חן בעיני פעם אחת בד' אלול באתי לבקר בבית משפחת שלזינגר וכשנכנסתי לחצר הבית ראיתי איך שהגב' שלזינגר מכבסת

בגדים בתוך פיילה (קערה) גדולה, בזמנם לא היה מכונת כביסה כמו היום וראיתי שהיא היא הייתה מאד רצינית ויורדים לה דמעות מעיניה, חשבתי שהאישה המכובדת הזאת כשהייתה גרה בוינה היו לה משרתות שעשו לה את הכביסה ועכשיו היא צריכה לעשות זאת בעצמה ובגלל זה היא עצובה, שאלתי אותה גברת שלזינגר מה קרה מדוע את כל כך רצינית היום? היא הסתכלה עלי, בתימהון אתה לא יודע שהיום כבר ד' אלול, הרגשתי באותו רגע כאילו ששפכו עלי קיתון מים על הראש, שאני בן ישיבה ולא מרגיש את האלול, ואשה הזאת אפילו כשהיא מכבסת היא חושבת על אלול,

ילדים יקרים אתכם אפשר לדבר מה זה אלול "אנא תלמידים תחזקנה ידיכם למענכם למען משפחתכם ולמען כלל ישראל".

גוט שאבעס ילדים!

"מזל טוב וגריא יאה"

ברכת מזל טוב שלוחה בזה

אמע"כ ידידינו

משפחת שטראם שיחיו

בת הרה"ג ר' יעקב י. ויטריאול שליט"א

לרגל השמחה השרויה במעונם

בנישואי הבת שתחי' בשעטו"מ,

יה"ר שיזכו לבנות בית נאמן בישראל על אדני התורה והיראה

ויזכו לראות דורות ישרים ומבורכים

ויזכו ההורים והזקנים לרוות רוב נחת דקדושה

מכל יוצ"ח בבריות גופא ונהורא מעליא

אחלים אצומק האב משפחות 1600

הגלייזן גודב לע"י

בן דודינו הרה"ח

ר' אברהם יואל

ב"ר מנחם יהודה בן ציון

שטראם זצ"ל

אשר נסתלק בשם טוב מן העולם בדמי ימיו

ונשמתו עלתה בסערה השמימה

ביום המר והנמהר ח' אדר תשע"ב

ת. נ. צ. ב. ה.

גודב ע"י אשתו שתחי'

לזכר עולם יהיה צדיק

לע"נ זקננו הגדול

מגדולי מחנכי הדור הגה"צ רבי

משה ב"ר דב הלוי טורק

זצוק"ל הכ"מ

נלב"ע ערש"ק ח"י כסלו תשפ"א

~~~~~

ולע"נ רעייתו זקנתנו המחנכת הדגולה

מרת **טשרנא ב"ר דוד** ע"ה

נלב"ע ז' מרחשון תשס"א

ת. נ. צ. ב. ה.

